TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Quảng Ninh xây dựng cửa khẩu thông minh

20:43 03/09/2025

Trên cơ sở thỏa thuận khung hợp tác thí điểm xây dựng cửa khẩu thông minh và thí điểm xây dựng khu hợp tác kinh tế qua biên giới Móng Cái (Việt Nam) - Đông Hưng (Trung Quốc), tỉnh Quảng Ninh (Việt Nam) đã và đang phối hợp chặt chẽ với Khu tự trị dân tộc Choang Quảng Tây (Trung Quốc) triển khai các bước, sớm hoàn thiện các thủ tục pháp lý, đầu tư cơ sở hạ tầng, đảm bảo cửa khẩu thông minh nhanh chóng đi vào vận hành.

Sau khi được cấp có thẩm quyền cho phép, UBND TP Móng Cái trước đây và chính quyền nhân dân TP Đông Hưng, Khu tự trị dân tộc Choang Quảng Tây (Trung Quốc) đã ký kết biên bản hội đàm ngày 29/4/2025. Trong đó, thống nhất xây dựng Đề án cửa khẩu thông minh tại khu vực cầu Bắc Luân I và Bắc Luân II. Sau khi Quảng Ninh thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, đầu mối tham mưu xây dựng Đề án cửa khẩu thông minh được giao lại cho Ban Quản lý KKT tỉnh Quảng Ninh chủ trì.

Ông Phạm Đức Ấn, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ninh, kiểm tra quá trình xây dựng cửa khẩu thông minh tại Cửa khẩu quốc tế Móng Cái (tháng 2/2025). (Ảnh: QMG)

UBND tỉnh Quảng Ninh cũng đã ban hành các quyết định thành lập Ban Chỉ đạo, tổ công tác xây dựng cửa khẩu thông minh và kiện toàn ban chỉ đạo, tổ công tác sau khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Hiện tại tổ công tác giữa hai bên đã đi khảo sát cơ sở hạ tầng, trang thiết bị hiện có tại khu vực cầu Bắc Luân I và Bắc Luân II; đồng thời tổ chức họp bàn, trao đổi về tiến độ triển khai các công việc liên quan. Theo kết quả trao đổi, lộ trình xây dựng cửa khẩu thông minh dự kiến được chia làm 2 giai đoạn (2025-2026, 2027-2030). Trong đó, giai đoạn 1 sẽ triển khai xây dựng luồng kiểm soát người xuất, nhập cảnh tại cầu Bắc Luân I trên cơ sở hiện có, đối tượng sử dụng là cư dân biên giới; xây dựng cơ sở hạ tầng công trình cửa khẩu thông minh, xây dựng luồng chuyên dụng và lắp đặt trang thiết bị để xe tự hành không người lái hoạt động, xây dựng trung tâm IOC theo kế hoạch thỏa thuận khung tại cầu Bắc Luân II.

Ở giai đoạn 2, khu vực cầu Bắc Luân I sẽ triển khai mở rộng phạm vi ranh giới hai bên cửa khẩu để đầu tư mở rộng không gian, diện tích dành cho xuất nhập cảnh, tăng số luồng kiểm soát tự động; tại khu vực cầu Bắc Luân II, sẽ tăng số làn chuyên dụng và nâng cấp năng lực thông quan XNK theo mô hình xe tự hành hoặc xây dựng mô hình vận chuyển hàng hóa mono-rail tùy tình hình lưu lượng hàng hóa trên thực tế.

Trong quá trình xây dựng cửa khẩu thông minh tại cầu Bắc Luân I và Bắc Luân II cho thấy, việc áp dụng cho cả luồng xuất nhập cảnh người và XNK hàng hóa là một chủ trương mới, trong giai đoạn triển khai thí điểm còn gặp nhiều khó khăn. Đối với hoạt động xuất nhập cảnh, hiện tình trạng hạ tầng công nghệ chưa đồng bộ, chưa được trang bị đầy đủ hệ thống nhận diện sinh trắc học, máy soi chiếu tự động và thiết bị kiểm tra thông minh. Bên cạnh đó, hệ thống quản lý thông tin giữa các lực lượng chức năng và giữa hai bên biên giới vẫn thiếu kết nối, gây cản trở trong việc kiểm tra, đối chiếu và xử lý nhanh hồ sơ.

Đối với hoạt động XNK, một số nhóm hàng nông sản của Việt Nam vẫn chưa nằm trong danh mục được phép xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, đồng thời bị kiểm soát nghiêm ngặt về kỹ thuật, thuế quan cũng như các tiêu chuẩn khác..., gây trở ngại lớn cho quá trình thông quan.

Hoạt động XNK qua cầu Bắc Luân II, cửa khẩu quốc tế Móng Cái. (Ảnh: QMG)

Việc triển khai cửa khẩu thông minh Móng Cái - Đông Hưng là một trong những cửa khẩu có quy mô lớn nhất cả nước, đòi hỏi một chiến lược tổng thể không chỉ về công nghệ mà còn về tổ chức và phát triển nguồn nhân lực. Đây là bước chuyển dịch từ mô hình quản lý truyền thống sang mô hình vận hành hiện đại, tự động hóa và số hóa toàn diện. Điều này kéo theo yêu cầu cao về năng lực chuyên môn, kỹ thuật cũng như khả năng thích ứng và phối hợp linh hoạt của cơ quan liên ngành trong khối cửa khẩu, đội ngũ nhân sự làm việc tại cửa khẩu.

Từ những vấn đề đặt ra đối với triển khai cửa khẩu thông minh tại cầu Bắc Luân I và Bắc Luân II, bên cạnh việc tập trung tháo gỡ những vướng mắc hiện có, cũng cần phải lên phương án đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, đầu tư hạ tầng công nghệ, kỹ thuật kết nối dữ liệu xuyên biên giới, đảm bảo an toàn thông tin quốc gia. Hiện Đề án cửa khẩu thông minh đang được tỉnh Quảng Ninh tiếp thu ý kiến của bộ, ngành Trung ương để hoàn thiện.

Trần Trang *(t/h)*